

सम्पादकीय

हवाई सुरक्षाप्रति गम्भीर चिन्ता

• गोपालनाथ मैनाली

सौर्य एयरलाइन्सको विमान दुर्घटना भएको हुँदू हत्ता नमुन्दै बुधवार एयर डाइनेस्टीको ९ एन-डजेडी दर्ता नम्बर रेको हेलिकप्टर दुर्घटनाग्रस्त भएको छ। हेलिकप्टर दुर्घटनामा परी पाइलट अरुण मल्लसहित चार चिनियाँ नागरिकहरूमा जुठाड ताड, ताड ली, यीमाम बु र जेमिड जी रहेका छन्। मृतक सैको शब सकल्लनगारी परीक्षणका लागि त्रिवि शिक्षण अस्त्राल नम्बर दुर्घटनामा राखिएको नेपाल नागरिक उच्च प्राधिकरण, खोज तथा उद्धार समन्वय केन्द्रले विज्ञप्तिमान्तर जनाएको छ। दिउंसे १५४ बजे भक्तपुरको नलिनचौकबाट रसुवाको स्पार्कवीरीका लागि उडान भरेको हेलिकप्टर उडान भरेको तीन मिनेटपछि सम्पर्किही भएको थिए। दिउंसे २:१४ बजे तुवाकोटको शिवपुरी गाउँपालिका-सूचनी क्षेत्रमा हेलिकप्टर दुर्घटनाग्रस्त भएको थिए। सरकारले एयर डाइनेस्टीको हेलिकप्टर दुर्घटनाको छानबिन गर्न तीन सदस्यीय दुर्घटना जांचिबुझ आयोग गठन गरेको छ। मनिपरिषद्वारा निवेदित राष्ट्रिय दुर्घटनामा भएको आकस्मिक बैठकले नेपाली सेनाको वरिष्ठ पाइलट सुवास थापाको संयोजकमा आयोग गठन गरेको हो। आयोगलाई ३० दिनभित्र प्रतिवेदन पेस गर्न समय दिइएको छ।

यसअघि साउन ९ गते सौर्य एयरलाइन्सको सिआरजे ७ (१९-एम्ब) कलसाइन विमान स्थानीय समयभुसार बिहान ११ बजेर ११ मिनेटमा पोखराका लागि उड्नेवित्तिको दुर्घटनाग्रस्त भएको थिए। चालकदलसहित १९ जना नम्बर उत्तर विमान नियुक्त अन्तर्रिएको विमानस्थलको धावतमासमांग दुर्घटना भएको थिए। उक्त दुर्घटनामा परी १८ जनाको मृत्यु हुनका साथै एक जना धाइते भएका थिए।

यसअघि पटक १४ अक्टोबर सन् २०२३ मा मनाड एयरको हेलिकप्टर दुर्घटनामा परेको थिए। सोलुखुमुको लुक्लाबाट लोबुचे उडेको 'एन-एनजे' कलसाइन हेलिकप्टर जिलाको खुम्बु-पासाडल्लामू गाउँपालिका-४ लोबुचेमा दुर्घटना भएको थिए। प्राधिकरणको हवाई सुरक्षा प्रतिवेदन 'एमिएसन सेप्टी रिपोर्ट' अनुसार नेपालको हवाई त्रिहासमा केत एक सय १० हवाई दुर्घटनामा तौ सय ६५ जनाको मृत्यु भएको छ। यो हेलिकप्टर र विमान दुवै दुर्घटनाको विवरण हो।

नेपालमा पहिलो पटक सन् १९७९ मा लाटाडामा हेलिकप्टर दुर्घटना भएको थिए। लाटाडामा नियमिताइको हेलिकप्टर दुर्घटना एक सय १०३५ दुर्घटना हो।

दुर्घटारको हेलिकप्टर दुर्घटनासहित हालसम्म नेपालमा विभिन्न हेलिकप्टर कम्पनीका ४४५५ दुर्घटना हो। ती दुर्घटनामा ९८ जनाको मृत्यु भएको छ। नेपालमा कम्पनिएको हवाई दुर्घटनाले हवाई सुरक्षाप्रति गम्भीर चिन्ता थिएको छ। हवाई सुरक्षालाई प्रभावकारी बनाउन थप सक्रियता अपनाउनु पर्ने देखिएको छ। प्राधिकरणको विवरणमा एक सय १० दुर्घटनामध्ये ११ मल्टिइंजिन विमान दुर्घटनामा चार सय १२, आठ सिल इंजिन विमान दुर्घटनामा २५ र ४१ हेलिकप्टर दुर्घटनामा १८, विदेशमा दर्ता भएका १० वायुयान दुर्घटनामा तीन सय ७३ को मृत्यु भएको छ।

